

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 148 (2710) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 július 1

Harmincmillió embert szabadítottak fel eddig a németek a szovjet iga alól

Lemberg elfoglalásával végetért a Szovjet elleni háború első szakasza. Moszkvában ma éjjel volt az első légiriadó. Orosz ejtőernyősök szálltak le Románia néhány pontján, de nagyrészüket elfogták

Madridból jelentik: (Stefani) Az Alcazar című lap, felállítva az oroszországi német győzelmek mérlegét, hangsúlyozza, hogy eddig, mintegy ötszáz ezer négyzetkilométer területen hozzávetőleg harmincmillió embert szabadítottak fel a bolsevizmus iga alól. A lap kiemeli, hogy ugyanakkor folytatják a küzdelmet Anglia ellen is.

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung római tudósítója jelenti: Olasz illetékes helyen hangsúlyozzák Olaszország tényleges fegyveres támogatást nyújt a Szovjet elleni harcban. Elsőnek egy gépesített hadosztály indult el a frontra, amelyet rövidesen további csapatok követnek.

államhatalmat ennek a bizottságnak a kezébe teszik le.

AMERIKA 1933-BAN MÉG „KÉTSZÁZSZÁZALÉKOS ELLEN-SÉGE” VOLT A SZOVJETNEK

Párizsból jelentik: De Brinon francia főmegbízott nyilatkozott Franciaországnak a kommunizmus elleni védekezéséről. Rámutatott arra, hogy Franciaországnak védekeznie kell, mert a kommunisták aknamunkát folytatnak az országban. 1940 júniusa óta 17.050 kommunistát tartóztattak le és 680 internálásra került sor. A szovjet háború meghosszabbítását kívánja. Churchill — mondotta a főbiztos — legutóbb kijelentette, hogy a Szovjet

szövetsége. Ehhez sok szerencsét kívánok neki. Majd meglátja, hogy ez a szövetség hova vezet.

Emlékeztetett ezután Bullit, volt párizsi amerikai nagykövettel 1933-ban folytatott megbeszélésére.

— Bullit — mondotta — kijelentette, hogy ha Franciaország Németország ellen hadbalép, számíthat Amerika száz százalékos támogatására, de hozzátette: Ne ringassák magukat illúziókban, mert nem kapnak katonai segítséget. Az Egyesült Államok kétszázszázalékos ellensége az önk szövetségének, a Szovjetunióknak. — Vajjon mit szól most Amerika Churchill politikájához?

Veszedelemes helyzetbe kerültek a Fehéroroszországban álló szovjet csapatok

Berlinből jelentik: (NTI) A keleti hadszíntér északi szakaszán a német repülők június 29-én főként a Balti államokból keletre vezető utvonalat a szovjethaderők nagy visszavonulási útját támadták. Az utvonalon hatalmas gyalogos, tüzérségi és gépesített csapatok vonultak, hogy elkerüljék a német hadsereg bekerítő mozdulatait. Német harci és zuhanóbombázó repülőgépek szakadatlanul és nagyon hatásosan bombázták ezeket az oszlopokat és kötelékeket és gépfegyvereikkel tüzeltek rájuk. Igen sok járművet elpusztítottak és utakat tettek járhatatlanná. Nagy veszteséget okoztak a repülőgépek soraiban. Ugyancsak bombázták a vasutvonalakat és eltaláltak több mozgásban levő vonatszerelvényt. Az egyik vonat közvetlenül a bomba robbanása után kisiklott. Lembergől keletre és északkeletre elterülő térségen a német gépek nagy sikerrel támadtak több szovjet repülőteret. A tá-

madások során földön veszteglő 14 vadászgépet elpusztítottak, sokat megsemmisítettek. A német gépek megtámadták visszatérőben szovjet csapatátöröket és járműoszlopokat. Nagy tüzeket okoztak és sok járművet megsemmisítettek. Szovjet vadászpilóták támadást kíséreltek meg német harci repülőgépek ellen. Szándékukat azonban csakhamar feladták, mert kettőt lelőtek közülük.

A visszavonulási utvonalak bombázása során nyolc hidat szétromboltak. Egyet, amelyet a német bombázók már előzően súlyosan megrongáltak, most teljesen elpusztítottak. Minthogy az orosz folyók felett aránylag kevés átvezető hid van és csak a nagy országutak számára építettek szilárd összekötő hidakat, ezek elpusztítása még veszedelemesebbé teszi a Fehéroroszországban álló, erősen fenyegetett szovjet csapatok helyzetét.

Kétórás légiriadó Moszkvában

Moszkvából jelentik: (Reuter) Moszkvában a keddre virradó éjjel jelezték az első légi riadót. A riadó 0 óra 50 perckor kezdődött és háromnegyed 3 óraker ért véget.

Stockholmból jelentik: (Reuter) Az Aftonbladet helsinki tudósítója jelenti, hogy a finn repülők hétfőn röplapokat szórtak le Hankóra, melyben felhívították a szovjet helyőrséget, hogy adja meg magát a főtőlséges vérontás elkerülése érdekében. Hozzáteszi levelező, hogy a finn útegek szaka-

datlanul lövik a környék orosz hadalásait.

Stockholmból jelentik: (NTI) A Szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége, a kommunista párt központi bizottsága és a Szovjetunió népbiztosainak tanácsa, moszkvai jelentés szerint kedden elhatározta, hogy államvédelmi bizottságot alakítanak. Az államvédelmi bizottság elnökévé Sztalint, helyettesévé Molotovot nevezték ki. A bizottság tagjai Vorosilov, Malenko és Belija. Elhatározták, hogy az egész

Knox szerint: Minden ujonnan épülő angol hajó helyett hármát sülyesztenek el a németek

Bostonból jelentik: (NTI) Knox, az Egyesült Államok haditengerészetiügyi minisztere egy legutóbb tartott értekezleten beszédet mondott, amelyben követelte, hogy az Egyesült Államok lépjen be a háborúba.

— Elérkezett az ideje — mondotta — hogy az Egyesült Államok harcba vessen hajóhadát az Atlanti oceánon. Ez nagy áldozattal jár ugyan, de az Egyesült Államoknak készen kell lennie arra, hogy meghozza ugyanazt az áldozatot, mint Anglia. Ha a németek továbbra is a mostani arányban pusztítják az angol hajókat, akkor Németország győzelmé biztos. A németek az utóbbi negyedév alatt 2 millió kétszáz ezer tonna hajóteret sülyesztenek el. Ez azt jelenti, hogy minden ujonnan épülő hajó helyett hármát sülyesztenek el a németek.

LAZAS MUNKA FOLYIK LENINGRÁD VÉDŐMŰVEINEK KIÉPÍTÉSÉN

Az Új Nemzedék írja: Rómában a

legújabb értesülések alapján egyöntetűen megállapítják, hogy Lemberg elfoglalásával a Szovjetunió elleni háború első részét befejezték. Lemberg bevétele igen nagy jelentőségű, mert lehetetlenné teszi a Kárpátok, és a Prut közötti vonalra nehezede nyomás feltartóztatását és ennek következtében az orosz csapatok ellenállása a romániai frontszakaszon csökkenni fog. A Duna folyó átlépése azt jelenti, hogy Vitebszk felé menetelnek a német hadak. Ez az irány további kedvező fejlődést ígér és lehetővé teszi Leningradszki Moszkvától való elvágását. Lemberg elfoglalása a Moszkva és Kiev közötti vonal elfoglalását teszi lehetővé.

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Associated Press moszkvai jelentése szerint a leningrádi szovjethatóságok minden 16—60 év közötti férfit és 16—54 év közötti nőt köteleztek arra, hogy résztvegyen Leningrád és környéke védőműveinek kiépítésében.

Stalin kormánya és rendszere nem éli túl a vizsályt

Párizsból jelentik (NTI): A francia kormány a Vichy és a Moszkva közötti diplomáciai viszony megszakításával kapcsolatban közölt hivatalos állásfoglalásában kijelentette,

hogy a német-szovjet vizsály új fejezetet nyit meg Európa politikai életében. Stalin kormánya és rendszere nem éli túl a vizsályt. Németország és a Szovjetunió vizsálya át fogja

alakítani az európai arcvonalat. Franciaország ebben nem maradhat közömbös.

A hivatalos közlemény ezután megállapítja, hogy a szovjetkormány diplomatái és konzuljai ismételtén beavatkoztak Franciaország belügyeibe. Franciaország amely időközben minden erőfeszítést megtett az ország talpraállítása érdekében nem engedheti meg, hogy külföldi hatalom megzavarja ezeket a Franciaország jövője szempontjából döntően fontos fázisokat.

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): A *Neue Zürcher Zeitung* vichy-i tudósítója jelenti: Mihelyt ismeretessé vált, hogy a vichy-i kormány megszakította a Szovjettel a diplomáciai kapcsolatokat, a franciaországi oroszoknál házkutatásokat tartottak. Ezzel kapcsolatban sok embert kihallgattak. 200 embert rendőri felügyelet alá helyeztek. Az orosz nagykövetség két alkalmazottját felszólították, hogy jelenjenek meg a rendőrségen. A kommuniké megállapítja, hogy az orosz nagykövét különböző külföldi körökkel is tartott fenn összeköttetést.

Berlinből jelentik (NTI): A berlini sajtó továbbra is feszült érdeklődéssel kíséri a keleti küzdelem lefolyását. Rámutatnak a lapok arra a merészségre, amellyel a német csapatok Lemberg és Libau között harcolnak. A *Berliner Börsenzeitung* viharos előretörésnek nevezi a *Bialystoktól előrehaladó offenzívát*. A lap kiemeli, hogy a német gyorscsapatok ezt a medencét mindkét oldalról megkerülték és Minszken, a fehér-orosz síkság fontos csomópontján is túljutottak. A *12 Uhr Blatt* megállapítja, hogy a szovjet csapatok pusztító életükért küzdenek. Főleg a Prjpiet mocsár és a Kárpátok közt fenyegeti őket veszély. A felgöngyölítés már

csak néhány nap kérdése és a szovjet erők nem lesznek abban a helyzetben, hogy a német támadásnak ezen a területen számottevően ellenálljanak. Mindjobban kibontakoznak most már a nagy fölényben lévő német hadvezetés sikerei — írja a lap — mert különböző helyeken megfosztották a nagyobb szovjet egységeket.

A romániai német főhadiszállás jelentése

Bukarestből jelentik: (NTI) A romániai német csapatok főhadiszállásának 3. számú jelentése:

1. A romániai keleti fronton az akció tovább folytatódott. A kitűzött célokat mindenütt elértük. Az ellenség ellentámadásait visszavertük. A Duna delta vidékén a hadműveletek folynak.

2. A német és román repülőket tovább támadó hadműveleteiket és bebizonyították légitűréseiket. Az ellenség bombázta Jassyt, Buzeut, Galacot és Constanzát. Bombákkal és géppuskákkal támadták a polgári lakosságot. Az elért hatás lényegtelen. 26-án 3 el-

lőtték a nagyobb szovjet egységeket. köztük a legkorszerűbbeket a visszavonulás minden lehetőségétől. Mindjobban kitűnik, hogy Moszkva, jól lehet több hadosztállyal rendelkezik. A német csapatok előretörését legfeljebb rövid ideig hátrálthatja, de homolyan feltartóztatni nem tudja

lenséges repülőgépek elsősorban sikerült a főváros egyik negyedére bombát dobni anélkül, hogy komoly kárt okozott volna. A támadó gépek közül vadászaink kettőt lelőttek. Az utóbbi napokon 130 szovjet gépet lőttünk le. Ebből 32-öt a román légvédelmi tűzéréség. Soját veszteségünk három gép.

3. Junius 26-án két szovjet romboló jelent meg Constanza előtt. A Moszkva nevű elsüllyesztettük, a másik valószínűen súlyosan megsérült.

4. Az ellenség ejtőernyősöket dobott az ország néhány pontján a földre. — Ezek nagyrészt elfogtuk.

Nyolcórás üléseken tárgyalják a házassági törvényjavaslatot

Budapeseről jelentik: (MTI) A képviselőház kedden délelőtt folytatta a házassági törvény módosításáról szóló javaslat tárgyalását. Tasnádi-Nagy András elnök tíz órakor nyitotta meg az ülést. Makka János betérjesztette a közoktatásügyi bizottság jelenté-

sét a szellemi együttműködésről kötött bolgár-magyar egyezmény becikkelyezéséről és a közoktatási igazgatás egyszerűsítéséről szóló javaslatról.

Ezután Bárdossy miniszterelnök emelkedett szólásra és betérjesztette az 1938. évi 30. t. c. alapján egyes külállamokkal kötött kereskedelmi és forgalmi viszonyainkat szabályozó egyezmények tárgyában 1940 folyamán kiadott rendelkezésekről szóló jelentését. A jelentést az illetéges bizottsághoz teszi át.

A Ház Kölcsey István indítványára elhatározta, hogy a házassági törvény módosításáról szóló javaslat tárgyalásának tartamára az ülés idejét 8 órában állapítják meg.

HATÉKONY INTÉZKEDÉS KELL A NÉPSZAPORODÁS ERDEKÉBEN

A javaslatához először Maróthy Károly, a Nyilaskeresztes Párt vezérőrnoka szűlt hozzá. Megállapította, hogy a javaslatot fajvédelmi gondolat sugalmazta. Szerinte mindent meg kell tenni a fajvédelem érdekében. A zsidókérdés végleges megoldása csak az Európából való kitepítés lehet. Amíg ez bekövetkezik, a zsidók számára teljesen elkülönített jogi és tényleges gettót követel. Ezután a zsidók kikergetésének hiábavalóságáról beszélt, hogy középosztályunk el van zsidósodva. Olyan javaslat betérjesztését követeli a kormánytól, amely sokkal helyesebben állapítja meg a zsidó fogalmát. A javaslatot apró túszuránknak tekintti a zsidóság felé. A javaslat részleteit taglalva, nem helyesli azt az intézkedést, hogy a nőknél elég a háziiorvos igazolványa annak igazolására, hogy nem szenved gümőkórban és vérhajban. Háziiorvos rendszerint a középosztálynak van, tehát itt alkalom nyílik a kibúvásozatra. Hatékony intézkedést kell hozni a népszaporodás érdekében. A házassági törvény revízióját sürgeti annak érdekében, hogy a házasságok felbonthatatlanságát intézményesíthessék. A javaslatot nem fogadja el.

HATÁROZATI JAVASLAT A ZSIDÓKÉRDÉS EGYSÉGES ÉS TELJES MEGOLDÁSÁRA

Maróthy Károly után határozati javaslatot terjesztett be, amelyben kéri, utasítsák a kormányt, hogy hozzon javaslatot a Ház elé a zsidókérdés egységes, teljes és haladéktalan megoldásáról.

Sipeki Balázs Károly a javaslatot helyesnek tartja. Kéri, hogy a szegény néposztályok érdekében a házasság előtt kötelező orvosi vizsgálatot ne intézzék bürokratikusán, hogy az ne okozzon újabb anyagi megterhelést Örömmel üdvözi a házassági alap létesítését, mert így emelni lehet a házasságkötések számát. A tapasztalatok szerint a földek felparcellázása a tulajdonképpen szülőanyja az egykénnek, mert az csökkenti a kisgazdaságokat és károsan befolyásolja a szaporodást, minthogy nem szívesen látják az örökség elaprózódását. Ezzel szemben a népszaporodás hatékonyan előmozdítható azáltal, hogy házhelyeket biztosítsanak a házasulandóknak. A javaslat legfontosabb része a zsidók és nemzsidók közti házasság eltöltése. Ez a magyarság áletproblémája. Itt el kell tekinteni az egyéni érdektől, mert örök magyar népesedési érdekről van szó. A javaslatnak ezt a részét semmiképp sem lehet enyhíteni, hanem szigorúan biológiai szempontból kell kezelni. A vallás szempontjait nem szabad összekeverni a faji szempontokkal. Nem szabad megengedni, hogy a zsidókeveredés egynyolcadrésznél erősebb legyen. A tilalomnak feltétlenül ki kell terjedni a házasságon kívüli nemi viszonyra is. Eppen ezért a javaslatot ebből a szempontból hiányosnak tartja. Nézete szerint egy keresztény nőre megalázó, ha zsidótól van gyereke. Meg kell tiltani, hogy zsidók 45 éven aluli keresztény nőcselédet tartsanak. A javaslatot elfogadja.

Varga Béla, a Kisgazdapárt vezérőrnoka hangsúlyozta, hogy a *legszigorúbban büntetni kell a zsidók és nem zsidók közötti házasságon kívüli viszonyt*. Követelte a nőknek, különösen a szegény magyar nőknek, a cselédleányoknak védelmét. Ezek védelmét szigorú törvénnyel kell biztosítani, elsősorban azok ellen, akik ellen a törvényjavaslat szól. Mint katolikus papnak, az az elve, hogy mindenkit elvezessen a Krisztushoz, még akkor is, ha zsidó.

A szónok ezután a kisgazdapárt nevében köszönetét fejezte ki az elnöknek azért, hogy kifüggesztette a keresztet az ülésteremben.

A keresztény hit volt a magyar lelkiesség és szellem megszületője és fenntartója. Nemzetevelésére van szükség. Meggyőződése, hogy a kormány jó szándékkal hozta ide ezt a javaslatot. Tudatában van annak, hogy az államnak jogában áll meghatározni, kit fogad be a nemzet testébe. Az ifjúságot továbbra is keresztény és hazafias szellemben kell nevelni. A kisgazdapárt magáévá teszi az egyház álláspontját. Eppen ezért megvárja a püspöki kar állásfoglalását. A javaslatlathoz kapcsolatban megállapítható, hogy *konfliktus van a papság és a javaslat között*. Az egyházzal hettekkel ezelőtt meg kellett volna tárgyalni ezt a javaslatot. *Kifüggesztés előtt csak egy-két nappal küldte meg az egyházaknak. Minden magyar nagy súlyt helyez arra, hogy az egyház között ne támadjon konfliktus.*

Szabotázs, vagy meggondolatlanság?

A nagyváradi Kereskedelmi és Magánalkalmazottak Egyesületéről van szó. Kétségtelen, hogy ez az egyesülés zsidó jellegű, tagjainak túlnyomó része zsidó, vezetésében csak mutatóban szerepelnek nemzsidók. Ez a megállapítás akkor is megállja a helyét, ha a vezetőség nem zsidó tagjai esetleg nagyhangú nyilatkozatokra ragadtatják magukat. Ezekre már jóelőre azt feleljük: az igazságot nem lehet látszatokkal elmozdítani.

A nagyváradi Kereskedelmi és Magánalkalmazottak egyesülete elszakadt a kolozsvári központtól, mivel az keresztlény, nemzeti alapon igyekezett bekapcsolódni az új országépítés munkájába. Ez mindennél ékeesebben bizonyítja, hogy milyen alapon áll, milyen célkitűzésekkel akar dolgozni. De kézzelfogható bizonyítékát is adták ennek.

A nagyváradi Kereskedelmi és Magánalkalmazottak Egyesülete néhány héttel ezelőtt körlevelet intézett a nagyobb és főleg zsidó jellegű vállalatokhoz, amelyben arra kéri őket, hogy ne bocsássák el zsidó alkalmazottakat, mert a mostani idő „csak átmeneti állapot.” Ez a körlevél tehát azt kéri, hogy a zsidó törvény rendelkezését ne tartsák meg, játsszák ki, mert a mostani idő csak átmeneti állapot. Ezután szövelezik majd a zsidók elleni rendszabályok felszámolása — sőt egy egészen más világ, amelyben

ismét szabadon garázdálkodhatnak a magyar élet terein.

Nem tudjuk pontosabban, hogy mire gondolnak, milyen megállapított helyzetre várnak az „átmenet” után, de következtethetünk rá azokból a mosolyokból, amelyek zsidaink arcáról lekiabáltak a német-szovjet háború kitörése napján. Azóta már bizonyára eltűnt ez a mosoly és az „átmeneti állapot” tekintetében is megváltozhatott véleményük. Gondoskodott róla a német vasöklő; a szovjet orvátmadás, a magyar megtorló intézkedés és az egyre határozottabban jelentkező néphangulat.

A körlevél azonban nagyobb visszhangot támasztott. A kolozsvári Kereskedelmi és Magánalkalmazottak főtitkára, dr. Patzkó Elemér képviselővel memorandumot adott át. Hlatky Endre városi főispánnak, csatolta az említett körlevél egy példányát és arra kérte a főispánt, hogy a példátlan törvény elleni izgatás ügyében haladéktalanul indítsa meg a vizsgálatot. Nagyváradi keresztény magyar közvéleménye most már bizalommal várja, hogy az újabb zsidó próbálkozást kemény kézzel fejezzék meg.

Érdeklődünk dr. Patzkó Elemér képviselőnél a memorandum sorsáról és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy eddig még nem történt intézkedés.

(—)

Ujabb szovjet hadosztályt zártak körül a német csapatok

4500-ra emelkedett az elpusztított szovjet repülőgépek száma. Az angol hírverés tisztára akarja mosni Moszkvát a keresztény világ előtt

Részletes jelentés a magyar légiereő második megtorló támadásáról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: (A honvéd légiereő haditudósítójától.) A második megtorló támadásra nagyszámú gépet vetettek harcba az egyik nagy szovjetváros ellen, amely annakidején a világháborúban is sokat szerepelt. A visszatérés után a résztvevők a következőket mondták el: — Már mélyen benn jártunk a szovjet területen, amikor az első légháritással találkoztunk. A város körül igen sok légvédelmi ágyú lőtt bennünket.

A gránátok olyan közel robbantak, hogy megdobták a gépeket, de találat nem ért.

A gépek sikló repüléssel ereszkedtek a célok felé. A bombavetések nem zavarta túlságosan a légvédelem. A pályaudvaron több telitalálatot értünk el, amelyek nyomán tüzek gyulladtak. Az olaj- és benzintartályok olyan erejű detonációval robbantak, hogy légnyomásuk felhatolt a gépekig.

A lakonyákon is sikerültek a találatok. A szovjetcsillagos vadászgépek nem jöttek olyan közel hogy a légi harcra fel lehetett volna venni velük. A támadásból valamennyi gép hazatért.

Még szorosabbra zárult a gyűrű a bekerített szovjet hadseregek körül

Vezéri főhadiszállás jelenti: (NTI) A véderő főparancsnoksága közli: Mint külön jelentésben közöltük, csapataink elfoglalták Lemberget. A hadsereg arcvonalának közepén még szorosabbra zártak a gyűrűt a bekerített szovjet hadseregek körül. Az elelnség üldözése folyamatban van. Csapataink elfoglalták Libaut.

A Nagybritannia elleni háborúban tengeralattjáróink 96.100 tonna hajóteret süllyesztettek el. A hétfőre virradólag Greath Yarmouthnál elsüllyesztettünk három kereskedelmi hajót 23.000 tonnával. Az elelnség a hétfőre virradó éjjel bombákat dobott az észak-német partvidékre, főképp Hamburg és Bréma lakónegyedeire. Néhányan életüket veszítették vagy megsebesültek. Három támadó gépet

lelőttünk. A keleti harcokban rendkívül kiténtek a légháritó tüzérség különböző egységei.

Berlinből jelentik: A NTI értesülése szerint a véderőfőparancsnokság külön jelentései Londonban olyan nagy figyelmet keltenek, hogy helyesnek találták, ha tartalmilag közlik a lapokban. A rádióban is ismertették a jelentéseket és közölték a németek által elpusztított szovjet gépek számát is. Ugyanakkor azonban igyekeztek azt a látszatot kelteni, mintha a német veszteségek rendkívül nagyok lennének. London ilyen mesterkedései már túlságosan átlátszóak, semhogy hiteltelenségükkel a németek által elpusztított szovjet gépek számát is. Ugyanakkor azonban igyekeztek azt a látszatot kelteni, mintha a német veszteségek rendkívül nagyok lennének. London ilyen mesterkedései már túlságosan átlátszóak, semhogy hiteltelenségükkel a németek által elpusztított szovjet gépek számát is. Ugyanakkor azonban igyekeztek azt a látszatot kelteni, mintha a német veszteségek rendkívül nagyok lennének. London ilyen mesterkedései már túlságosan átlátszóak, semhogy hiteltelenségükkel a németek által elpusztított szovjet gépek számát is.

Rawaruskánál megtört a szovjet erők ellenállása

Berlinből jelentik: (NTI.) A német légiereő a hétfőre virradó éjjel folytatta támadásait a keleti hadszíntér repülőterei ellen. Minszk környékén négy gépet lelőttünk. 63 gépet a földön részben elpusztítottunk, részben megrongáltunk. Lemberg körül 31 gépet lőttünk le. A földön 14-et juszítottunk el.

Berlinből jelentik: (NTI.) Rawaruskánál a német csapatok elkeseredett harcokban megtörték a szovjet erők ellenállását. Több száz páncélkocsit pusztítottak el, illetve ejtettek zsákmányul. Ezenkívül a bolsevikok 42 drb. 21 cm. mozsara került német kézre.

Gyermekkorházat bombáztak Németországban az angolok

Az olasz főhadiszállás 300. közleménye: Észak-Afrikában, Tobruk szakaszán az olasz tüzérség az ellenségnek súlyos veszteséget okozott. Brit gépek Benghazit ellen támadást intéztek és támadást kíséreltek Tripolisz ellen. Az

Berlinből jelentik: (NTI.) Litvánián és Lettországon keresztül észak felé haladó német csapatok körülzártak egy német hadosztályt. A gyűrű oly szoros és erős, hogy a szovjet erők megsemmisülése biztos.

Berlinből jelentik: (NTI.) Az ellenséges repülőek az Északi Tenger partja felé repültek be. A tengerészeti tüzérség öt gépet lelőtt.

Berlinből jelentik: (NTI.) Egyes angol harcigépek bombákat dobtak Kiel város lakónegyedeire. Az ellenség 9 harci gépet veszített. Ugyhogy a RAF vesztesége az elmúlt 24 órában a Birodalom területe felett végrehajtott berepülések során 22 gép.

olasz vadászok tíz ellenséges gépet lelőttek. Kelet-Afrikában a dembi-dalloi szakaszon az olasz csapatok ellentámadásba mentek át és megfutamtották az ellenséget.

Berlinből jelentik: (NTI.) A német

és olasz légháritás továbbra is akadályozta a brit légiereőknek északafrikai kikötők és hajózási célpontok elleni támadásait. Az angolok Tripoliszt és Benghazit bombázták.

Berlinből jelentik: (NTI.) A 30-ikára virradó éjjel az angol gépek berepültek a Német öbölbe és Északnémetország

Az „ájtatos” Moszkva...

Berlinből jelentik: (NTI.) Irányadó német részről közlik a következőket: A londoni rádió adóállomása tegnap öt ízben megismételte azt a jelentést, hogy a moszkvai székesegyházban az orosz egyház állítólagos könyörgő istentiszteleteket tartott a szovjet-hadsereg győzelméért. Ezt a jelentést

Berlinből jelentik: Mint katonai részről a Német Távirati Irodával közlik, a véderő főparancsnokságának tegnap kiadott külön jelentéséből és a mai jelentéséből kitűnik, hogy a német véderő az arcvonal közepén nyomult be a szovjet hadseregek seholsem tudták tartóztatni a német előnyomulást. A Kárpátok és a Keleti-tenger között két szakasz vált ki különösen Kézítettük a nagy kiterjedésű Pripjet Mocsár. A német hadsereg erős nyomást gyakorolt Lembergre, amelynek bevételét jelentettük. Az előnyomulást Luckon keresztül az ellenség ellentámadása nem tudta feltartóztatni. Készségesnek látszik, hogy a szovjetek még hosszú ideig fel tudják tartóztatni a németeket. A vasárnapi jelentésből kitűnik, hogy a szovjet-hadsereg különösen változatos kötelekei tették le a fegyvert. A német légiereő most heves csapásokkal avatkozik be a földi küzdelemben. A szovjet repülőgépvészteség 4500-ra emelkedett

London mindenben együtt akar működni Moszkvával

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A moszkvai angol nagykövet megbeszélést folytatott Molotovval. Beszédet mondott, melyben utalt arra az elhatározásra, hogy mindenben együttműködjenek a Szovjetkormánnyal.

Berlinből jelentik: (NTI.) A szovjetunió diplomáciai képviselői még a birodalmi fővárosban tartózkodnak. Ugy tudják, hogy Moszkvában meg-

kezdtek az ott akreditált német diplomaták és szovjet diplomaták kicseréléséről a tárgyalásokat.

Lisszabonból jelentik: (Stefani) A spanyol kormány és a brit nagykövet közötti tárgyalások után Anglia hajlandónak mutatkozott arra, hogy Spanyolország üzemanyagellátását az eddigi mértékben folytassa. Ezzel tárgyalanná váltak a szovjetellenes tüntetések miatt kilátásba helyezett megtorlások.

Franciaországban zárolták a szovjet követeléseket

Vichyből jelentik: (NTI.) A francia-szovjet diplomáciai kapcsolatok megszakításáról szóló francia jegyzék így hangzik:

A francia kormány, miután bizton-

Frenozel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkeregetés

Falburkoló üvegcsempék gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u 44-48.

Telefon: 19-13

ságot szerzett arról, hogy Franciaországban a szovjet diplomaták és konzulok az állam politikáját és biztonságát veszélyeztető cselekményeket folytatnak, elhatározta, hogy megszakítja Moszkvával a diplomáciai kapcsolatokat. A moszkvai francia nagykövetet felhatalmazták, hogy ezt a határozatot hozza a szovjet kormány tudomására.

Vichyből jelentik: (MTI) Franciaország és a Szovjetunió közötti diplomáciai viszony megszakítása ügyében eddig tartózkodtak hivatalos magyarázat adástól. Francia körökben a származó értesülés szerint a szakítást már régóta tervezik francia politikai körökben. A franciaországi szovjet ügynökök tevékenysége propaganda-rodák fenntartásában állt és ezek aknamunkát folytattak. Franciaország most egy sorba áll azokkal az államokkal, ame-

Zakar András

Tihamér püspök élete

ahogyan kortársai látták

Ára fűzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

lakónegyedeit és kórházait választották célpontul. A világos éjszakában jól fel lehetett ismerni a gyermekkorházat. Több hattól tízéves gyermek súlyosan megsebesült. Egy másik kórházban az angol gépek az apolónóverek otthonát bombázták, amelyen messziről látható vöröskereszt jelzés volt. A kórházak közelében nincs katonai vagy hadigazdálkodási célpont.

lyek világosan állást foglaltak a Szovjet ellen és az új rend mellett nyilatkoztak.

Vichyből jelentik: (MTI) A francia

Francia-török tárgyalások a szíriai kérdéstről

Vichyből jelentik: (MTI) Ankarai jelentés szerint az oda érkezett francia kiküldött Petain államfő személyes üzenetét adja át a török elnöknek. Ankarai jólétesült körökben tudni vélik, hogy Petain államfő ebben az üzenetben hivatkozott a hagyományos francia-török barátságra és utalt arra, hogy a szíriai angol támadások mindkét országra súlyos körülményeket teremthetnek. A francia kiküldött érintkezésbe lépett különböző mértékadó török politikusokkal és ezért látogatását igen jelentősnek tekintik. Emlekeztetnek arra, hogy Ankara mindig a szíriai statusquo fenntartása mellett foglalt állást, mert tudatában van annak, hogy a francia szomszédság nem jelent veszélyt Törökországra. A Paris Soir szerint az ankarai tárgyalásokon megbeszélnek Szíria Törökországon át történő ellátásának kérdését.

Vichyből jelentik: (OFI) 29-én délután és 30-án reggel a brit csapatok főként a partmenti és palmyrai szakaszon fejtették ki tevékenységüket. Libanon déli részén a britek lőtték a francia állásokat. A sivatagi részen néhány

pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében azonnal záróják a franciaországi szovjetország követeléseket.

romboló és gyújtóbombát dobtak a francia csapatokra. Csapatunk a légi-erő támogatásával mindenütt megtartották állásaikat. A brit légi-erő, amelyet jelentősen megerősítettek az utóbbi időben, erős tevékenységbe kezdett és 3 repülőterünket támadta. Bombát dobtak Beirutra is. Néhány ház el-

pusztult és a polgári lakosság köréből is vannak áldozatok.

ANGOL REPULÓGÉPEK SPANYOL TERÜLET FÖLÖTT

Madridból jelentik: (Stefani) Hír szerint megfigyelték, hogy Gibraltár felől angol gépek érkeztek spanyol terület fölé és nyilván felderítő munkát végeztek. Mivel az többször megismétlődött, az eljárást tervszerűnek kellett tekinteni. Amikor az egyik gépet vizsgálatra kényszerítették, Gibraltár felől tüzelni kezdtek a spanyol légharítókra. Spanyol részről viszonzították a tüzelést. A spanyol kormány a legérélyesebben tiltakozott az eljárás miatt.

VISSZA A CSALÁDI TŰZHELYHEZ!

Baloldog családi fészkek alapjait segíti lerakni a Háztartási Iskola

Kiállítás a nagyváradai telesség-képző iskolában

Nagyvárad. Saját tud.

Akkor jártam itt — tíz hónappal ezelőtt, — amikor még minden a megszületés előtti, természetzerű kialakulatlan állapotában volt s az üres, vagy berendezetlen helyiségek falai között, meg az élőkészü-

let nagy munkáját végző, lelkes igazgatónk ajkán ez a kérdés lebegett: vajjon mit hoz ez az esztendő? Meghallják-e hívó szavunkat s megértik-e nemesszándékunkat azok, akiknek segíteni akarunk előjövő életük kialakításában? Eljönnek-e hozzánk a fiatal leányok, hogy jó feleséget, és ha lehet, még jobb — anyát neveljünk belőlük?

Ma pedig kiállítás van az iskola derűs, napsugaras helyiségeiben. Kiállítás olyan anyagból, melyen minden öltést, minden gyúrást, kavarást, süstést, főzést — a lelkes fiatal leányok, az iskola növendékei végeztek.

Időszerű jelzavak a kiállításon

Az egyik szoba falán ott látjuk Botló Perencnek, a nagyváradai Háztartási és Gazdasági Szakiskola egykori alapítójának arcképét. Tőle jobbra és balra pedig, vékony keretben, tiszta fehér papíron, egyszerű fekete betűkkel jelmondatok, amelyek egyben útmutatásul szolgálnak az iskolát elhagyni készülő, fiatal leányoknak a jövőre. Olvassunk csak el néhányat közülük, nagyon tanulságosak. Belőlük következhetünk arra a szellemre, mely az iskola vezetőit áthatja. Pl.: „A gyermek a jövő, Magyarország jövője.” Vagy: „Rend a lelke mindennek”, meg: „A gyermek a család napfénye”; azután: „Vissza a családi tűzhegyhez” és „Mindig többet, mindig jobbat.”

Sikerült is ezeket a jelmondatokat valóságként kislányaink szívébe, elmejébe vésni, — mondja mély elgondolással Horváth Ilona igazgatónő. — S annál büszkébbek lehetünk az eredményre, mert bizony, sok leány egészen más szellemmel, hogy úgy mondjam: világnézettel jött el ide. Ez a szellem és ez a világnézet pe-

dig messze állt attól, amit egy magyar leánytól, egy jövődöbéli magyar édesanyától joggal elvárhatunk. De, hála Istennek, ma már minden növendékünk telve van a gyermek, a család iránti ragaszkodással, szeretettel.

Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a kedves rajz, ami az első kiállítási szoba falán függ. Ezt a kislányok maguk készítették, meglepetésszerű kedves tanárnőjüknek, dr. Kovács Sándornénak, aki egész évben a gyermekápolás és egészségügy nagy tudományára oktatta őket. A rajz egy távolból felbukkanó, kicsiny gyermekfejet ábrázol s egy férfit és nőt, akik feléje mutatnak. Oldalt Mécs László „Anyá kell” című versének egy szakasza, szépen rajzolt betűkkel. A finom meglepetés Sören Gabriella és Kiss Ágnes műve.

Babakelengye, fürdőkád és próbababa

A legelső kiállítási sarokban a csecsemőgondozás körébe vágó tárgyakkal találkozunk.

Apró csecsemő-ingecskék, hófehér köpenyek, kötények, kicsi fürdőkád, amelyben egész éven át a csecsemőfürösztés tudományát gyakorolták

és mellette szépen feldíszített kosárban kicsiny, világoskék vánkoscok és takaró között maga a csecsemő — egy pufókarcú, mosolygós kaucukbaba, kékselyem hálóingecskében s főkötőben, amit — természetesen — szintén a növendékek készítettek.

A szoba másik sarkában s az egész fal mentén végig, habkönnyű fehérneműk vonják magukra a látogatók figyelmét. Körülöttük népies himzésű diványpárnák hevernek buzsáki, frásos és rátétdíszítéssel.

A további asztalokon színes festésű selyem terítők fölött remek bormunkák: tárcák, fényképalbumok

A második kiállítási szobában a konyhaművészet remekait csodálhatjuk, szépen földíszített, terített asztalokon. Az első — menyasszonyi asztal.

Középen hófehér, tornyos menyasszonyi torta. Ez a neve ennek a konyhai műremeknek.

Az egész asztal tiszta fehér, — csak a fehér szegfű szára és levele zöld.

Fehér és zöld — a tisztaság és reménység jelképei. A menyasszony legszébb ékessége. Az asztalt Szilágyi Erzsébet készítette.

Utána gyermekasztal következik. Kis, mézesszívekű, cipőkű, eszmákból kirakott házikó, benne Jancsi és Juliska — a gonoszboszorkával. A boszorka is helyes kis porcellánbaba.

Meg is jegyzi az egyik „rosszmájú” fiatalember látogató, csak hogy a sok szép között valami „hibát” is fedezzen fel:

— Az a baj, hogy a boszorkának nem elég nagy az orra!

No, ha csak ennyi a hiba, attól még egészen jó gazdasszonyok lehetnek ezek a leánykák!

Sündiszná-torta mandula-tüskékkel

A következő asztal egy négyéves kislány születésnapi asztala. Kétszemélyre van terítve. Természetesen: a kis ünnepelt — ez esetben egy pirosképű porcellánbaba, mely ott kuporog az asztal teletjén — meghívta az uzsonnára barátját is. A megterített asztal közepén gyönyörű narancstorta, 4 szál gyertyával. De nem hiányzik az asztalról — mely Tóth Klári műve — a pompás, pirosruháult kuglóf sem.

A legközelebbi látnivaló egy karácsonyi asztal, hófehér „angyalhajjal” bevont karácsonyfával. Középen hatalmas csokoládétorta, tejszínhabos töltelékkel és díszítéssel. Azt mondják: bombatorna. (Brr! Még itt is?) A tányérok mellett kicsiny fenyőág és egy-egy karácsonyi gyertya. A karácsonyfa alatt miniatűr Betlehem.

A húsvéti asztal külön látványosság. Csupa tavaszi derű és vidámság. A cukor-virágokkal ékesített

A felsőház is elfogadta a közellátást veszélyeztető büncselekmények büntetéséről hozott törvényjavaslatot

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A felsőház igazságügyi, földművelésügyi, ipariügyi, kereskedelem és közlekedésügyi együttes bizottsága hetfőn délután fél hat orakor tartott ülésén tárgyalta a közellátás érdekeit veszélyeztető cselekmények büntetéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet a képviselőház elfogadott. Majzik Viktor előadó ismertette a javaslatot. A javaslatot gróf Somsich László szólott hozzá először. Megállapította, hogy a benne foglalt szigorú rendelkezések teljes mértékben indokoltak. Báró Prónay György elvi szempontból fejtegette a közellátás kívánalmait. Papp József a javaslatot jogi szempontból bírálta. Balogh Jenő szólt fel ezután, aki a javaslatot elfogadta.

Az igazságügyminiszter válaszolt a felszólalásokra.

Rámutatott arra, hogy a közellátás tekintetében a régi szankciók elégtelene.

A javaslatban foglaltak megóvják a közérdeket és a magánjogot is. Laky Dezső közellátásügyi miniszter a javaslat technikai részére válaszolt. Kiemelte, hogy ezen a szakaszon a terveződő megindítani nem kívánja. A miniszter után az együttes bizottság a törvényjavaslatot részleteiben változatlanul elfogadta. Az ülés este nyolc óra előtt ért véget.

Pénteken fontos kérdéseket tárgyal a felsőház.

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A felsőház július 4-én, pénteken

ülést tart, amelyen a kormánynak adott felhatalmazás meghosszabbításáról és a 36 tagú bizottság letszámának felemeléséről, valamint a közellátás érdekeit veszélyeztető cselekmények büntetéséről szóló javaslatot tárgyalják. Megválasztják az országos gazdasági bizottságba kiküldendő tagokat.

Ünnepies hűségnyilatkozatot tettek a muraszombatiak

Budapest. A Magyar Országos Tudósító jelenti: A muraszombatiak ünnepies hűségnyilatkozatot tettek. A hűségfogadalmat vasárnap délelőtt fényes külsőségek között tették meg. A környékbeli községekből Vasvármegyéből és Szombathelyről gépkocsin érkezett a közönség.

Harangzúgás közben lépett az emelvényre Hartner Nándor polgármester. Az ország kormányzójának életetésével kezdte beszédét.

— Hálás ez a város a magyar nemzeti honvédségnek — mondotta többek között, — hogy elűzte innen a betolakodottakat.

Ezen a vidéken a vend és a magyar mindig egy volt és egy lesz.

Ezután vitéz bajásfalvi Kiss László altábornagy és a különböző testületek képviselői szólaltak fel. Az ünnepség után a katonai alakulatok díszmenetben vonultak fel

Arancstorta körül, kistányérokban színes, magyar motívumokkal díszített, kézzel festett húsvéti tojások. Az asztal közepén, karsu vázában — barka. Teljes tehát a húsvéti hangulat. Ilyen asztal mellett csak jó kedvűen, mosolyogva lehet elfogyasztani még a legegyszerűbb ételt is!

A szoba közepén és az egyik fal mentén hosszú asztal áll. Az egyikén a torták és sütemények rengeteg változata nyújtja a növendékek téziskészítő tudományának összefoglalását. A másikon befőttek, hétköznapi sütemények, kekszek, aszpikos halpástétomok, töltött tojás, ízléses tálalásban, levesbe való téziska (csigatészta is), befőzött spárga, lekvárok, dzsemmekek, stb. Láttunk egy kedves tortát, mely sündisznó formára volt kiképezve. A torta — mint mondták — rumos sziruppal leöntött gyermekpiskótából készült, mogoróttólélekkel. A sündisznó tuskáit hosszúvá vagdalt mandulából rakták ki. A humoros kis „állat” körül marcipánból készült, fehérpetyves, pirosfejű gombák sorakoznak.

Az egyik asztal fölötti falrészen fényképfelvételek mutatják be a lányok egész évi munkásságát: a csecesemő fűrésztését, öltöztetését, bepólyálását; sütést-főzést, irodai munkát. Fényképfelvételek örökítik meg a tanulmányi kirándulásokat is, továbbá azokat a látogatásokat, amelyeket a gyermeknevelés és foglalkoztatás gyakorlati elsajátítása céljából a gyermekmenhelyen s óvodákban tettek. Jártak Budapesten, a Balaton mellett, a Nagyvárad-környéki fürdőkben s a Várban is, az ott rendezett katonai ünnepségen, stb. Fényképek örökítik meg azt a szép és fölemelő jelenetet, amint a háztartási iskola növendékei megvendégelik a Bukovinából hazatért magyarokat, — és azt a kedves eljegyzési ünnepélyt is, amely itt, az iskolában ment végbe az egyik leányka és Szabadkán tűzoltóparancsnoki szolgálatot teljesítő vőlegénye között.

A vőlegény köszönő levele

A kiállítás egyébként ünnepélyesen nyitották meg vasárnap délelőtt 11 órakor. A magyar Hízek egy közös elimádkozása után Horváth Ilona igazgató rövid áttekintést adott az iskola elmúlt esztendejéről, a kezdet nehézségeiről, küzdelmeiről, majd elbűsültatta a végzett növendékeket és felkérte Hasznos Imrét, az iskolához a főigazgatóság részéről kiküldött elnököt, a kiállítás megnyitására. A növendékek nevében Szilágyi Erzsébet mondott meleghangú köszönetet az igazgatónőnek és munkatársainak kitartó, türelmes fáradozásaiért. A bűsűző leányok megígérték, hogy minden év utolsó napján beszámolnak volt tanárnőiknek elmúlt esztendejük minden fontosabb eseményéről, életük alakulásáról.

Végezetül álljon itt a már említett leányka vőlegényének dr. Kovács Sándornéhoz intézett levele, illetve annak néhány sora:

„... Nagyon köszönöm a sok kedves tanácsot, amivel a jövőre „jelség-palántát” el tetszett látni, de elsősorban azokat a tanácsokat kell megköszönöm és főleg azt a szeretetet, melyet mint idősebb hölgy a fiatalnak baráti, igaz, megértő anyai szeretettel adott Ágnesnek és gondoskodni sziveskedett róla...”

Ez a pár sor, azt hisszük, mindent elmond, amit erről a egyszerű gyakorlati iskolákról a szülőknek és tanulni vágyó leányainak tudniuk kell.

(M. F. V.)

Öreg diákok találkozója Nagyváradban

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradiai piarista gimnáziumban végzett öregdiákok vasárnap találkozóra gyűltek össze s ez alkalommal megalakították a piarista öregdiákok szövetségének helyi szervezetét. Reggel fél 9 órai kezdettel istentiszteletet hallgattak az ország minden részéről szép számmal egybegyűlt öregdiákok a római katolikus templomban, majd a régi gimnázium épületébe vonultak az alakuló gyűlés megtartására. Dr. Schweighoffer János jelenlegi gimnáziumi igazgató ismertette a szövetség célkitűzéseit majd dr. Szabó Károly ügyvéd hangsúlyozta, hogy a szövetség hivatala lesz a város érdekeinek munkálására. Az alakuló közgyűlés ezután egyhangúlag Scusterich Béla polgármestert választotta meg elnöknek,akit küldöttség hívott meg a közgyűlésre. Scusterich Béla megindult szavakkal mondott köszönetet a beléhelyezett bizalomért és kifejtette, hogy a háló, amelyet a nagyváradiai gimnázium minden volt növendéke az intézet és a piarista rend

iránt érez s a szeretet, amely minden nagyváradiai öregdiákot eltölt a város iránt, kötelességeket határoz meg, amelyeket bizonyosan minden nagyváradiai öregdiák készséggel teljesít. Dr. Szabó Károly és Fábrián Sándor beszédei után meghatott hangon mutatták rá az öregdiákok öszszefogásának szükségességére dr. Csilléry Andrást egyetemi tanár, volt

500 zsidó kommunistát végeztek ki Romániában

Drákói intézkedéseket hozott a román kormány a biztonságot zavaró elemek ellen

Bukarest. (Orient Rádió.) A miniszterelnökség a következő közleményt adta ki:

A Szovjet továbbra is minden eszközzel igyekszik romboló cselekményeket elkövetni, zűrzavart támasz-

taniszer is, aki szintén a nagyváradiai gimnázium növendéke volt. Ez után megválasztották a szövetség tisztikarát. Ugyvezető alelnök a gimnázium mindenkorai igazgatója, titkár dr. Szabó Károly ügyvéd, titkár Karácsonyi Károly városi mérnök, lelkész Pazga István piarista tanár, ügyész dr. Tóth Ernő ügyvéd, pénztárnok Heley Miklós városi adóhivatali főnök, ellenőr dr. Jemser Dezső városi orvos. Az alakuló gyűlés után disztribúció volt a Katolikus Legényegylet helyiségében s delután a szövetség tagjai megtartották első értekezletüket.

taniszer is, aki szintén a nagyváradiai gimnázium növendéke volt. Ez után megválasztották a szövetség tisztikarát. Ugyvezető alelnök a gimnázium mindenkorai igazgatója, titkár dr. Szabó Károly ügyvéd, titkár Karácsonyi Károly városi mérnök, lelkész Pazga István piarista tanár, ügyész dr. Tóth Ernő ügyvéd, pénztárnok Heley Miklós városi adóhivatali főnök, ellenőr dr. Jemser Dezső városi orvos. Az alakuló gyűlés után disztribúció volt a Katolikus Legényegylet helyiségében s delután a szövetség tagjai megtartották első értekezletüket.

Jassyban ötszáz zsidó kommunistát végeztek ki, akik házukból a német és román katonákat kiűzték.

A jövőben is könyörtelenül, a helyszínen azonnal elnyomnak minden olyan kísérletet, amely a nyugalom és a rend megzavarására irányul. A jóérzelmű lakosságnak kötelessége a helyi hatóságoknak azonnal bejelenteni minden gyanús személyt és minden olyan idegent, akik kevéssel azelőtt jelentek meg a helyszínen.

Azokat, akik nem jelentik be ezeket a biztonságot zavaró elemeket, egész családjukkal együtt kivégzik.

Pályázati hirdetés

Nagyvárad thj. város polgármestere 3085—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A 4. sz. Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár—Sepsiszentgyörgyi állami út 296+944 km. szelvényében létesítendő élesdi vasbetonhid és kapcsolatos munkáinak kifizése tárgyában Tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterium a 4. sz. Budapest — Kolozsvár — Sepsiszentgyörgyi állami közút 296+944 km. szelvényében Élesdi községben építendő 22 m. nyílású vasbeton hid építési és azzal kapcsolatos munkálatok vállalati úton való végrehajtásának biztosítására nyilvános versenytárgyalást hirdet. A munka megkezdésének ideje: 1941. évi december hó 31. Az aláírt ajánlatokat sértetlen borítékban elhelyezve 11 óráig a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (II. Lánchid-utca 1. I. em.) személyesen vagy posta útján kell be-nyújtani. A részletes feltételek a polgármesteri hivatalnál (I. em. 5. sz. ajtó) megtekinthetők.

Nagyvárad, 1941. június 28.

Dr. Gyapay László,
h. polgármester.

„Jud Süß” Nagyváradon

Telt házak nézték végig a „Jud Süß”-t tegnap Nagyváradon. Az a kevés propaganda, amellyel a helybeli mozgásruházak a közönség elé merészkedtek (hiába, a zsidóság még mindig nagy hatalom nálunk!), sohasem tudta volna felkelteni ezt a hatalmas érdeklődést, amelynek most tanui lehetünk. Mindent megmagyaráz azonban a filmdarab tárgya, időszerepe. Oldókló küzdelem folyik most Kelet és Nyugat választóvonalán a keresztény kultúra és a vörös világrém között. Ebben a küzdelemben a zsidóság a rombolás, a pusztítás oldalán áll és ezt az állásfoglalását nem is titkolja még akkor sem, ha közöttünk él. Romboló szellemével tudatosan készítette és készíti elő a talajt mindenütt a vörös rém számára. Hatalmi és gazdasági szomjúságával gyengíti azt a belső frontot, amelynek pedig éppen most a döntő órákban kell helytállnia.

Éberségre, határozott fellépésre, vezetőink tiszta látására, megalkuvás nélküli magatartására van szükség, hogy a zsidóság minden nyílt vagy harkolt kísérletét visszautasíthassuk. Erre nevel a „Jud Süß” című film. Sajnos, éppen azokat nem látjuk ott az előadásokon, akik szegyenpírral ugyan, de talán lelkiismeretudatossággal és javulási szándékkal távoznának onnan.

A film tagadhatatlan nagy hatását annak köszönhet, hogy témáját, alakjait a való életből veszi. Ez a téma pedig mindenütt ugyanaz: beturakodó — előbb hízelgő, szemtorgató, később szemtelen és erőszakos — zsidó, aki a zsebénél és becsületénél megfogott nemzsidó utján éri el céljait. Megfelelő arányokban mindezt, nálunk is megtaláljuk a jud süssöket. Mindenki rájuk ismer a környezetben felbukkanó és kártékonyon tevékenykedő zsidókban. Mindaenki felismeri a maukat hit-

vány eszközül odaadó nemzsidókban a közöttünk élő zsidómentőket, strómannokat, bujtatókat, velük szoros gazdasági viszonyban élőket.

Nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk, hogy sohasem szüntünk meg ezekre a visszaesésekre támutatni.

Sohasem szüntünk meg kis miniatűr „Jud Süß” filmet bemutatni a mi életünkben. S most, az igazi és nagyszabású „Jud Süß” film bemutatása alkalmával válaszolhatunk azoknak a vádjaikra is, akik kitgásolták és kifogásolják letelező, tisztogató, felvilágosító munkánkat. A legegyszerűbb lenne az a válasz, hogy a kifogásolók többnyire nyakig ülnek a zsidók zsebében, vagy valamilyen más judüssi módon van guzsbakóttva szabadságuk és véleményük. Sokakat az a hamis vélemény tart fogva, amely azt hiszi, hogy kegyes kiszólásokkal, alhumanista elvekkkel el lehet háritani céltudatosan aláváló célokra lörekvő gonosztevők aknamunkáját. De vannak, akik jóhiszeműen szeretnék nagyon keztyűs kézzel elintézni a bonyolult zsidókérdést. Ezek abban tévednek, hogy a másik oldalon hasonló jóakarató jóhiszeműséget tételeznek fel. Jóhiszeműségüket sokszor kellett már keservesen meghízetni, mert a kegyesen nyitva hagyott réseken keresztül újra meg újra reánk özönlött a gázság.

A „Jud Süß” sürítve tartalmazza mindazt, ami a zsidó szellemiség megnyilvánulása közöttünk. Ez magyarázza meg rendkívüli nagy sikerét. Nevelő hatása pedig abban van, hogy formába önti azt a sok érzést, gondolatot, határozottságot ad annak a sok bizonytalanul ingadozó meggyőződésnek, amely a zsidósággal szemben lelkünkben felébredt. Ráismerünk mindenütt a judüssökre és támogatóikra. Ez pedig — valljuk be — nagy eredmény nálunk. P. I.

Belvárosi

Korona

Apoló

Mind a három mozgóban

JUD SÜSS

hétfő, kedd, szerda

Az előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 óra. Kedvezményes jegyek csak a 3 órás előadásokra érvényesek.

GAZDASÁGI ÉLET

Raktárkönyvet kell vezetni a cipészeknek és cipőkereskedőknek

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közellátásügyi miniszter elrendelte, hogy július 1-től kezdve minden börtalpu lábbeli készlettel rendelkező iparosnak és kereskedőnek raktárkönyvet kell vezetni.

A raktárkönyvben fel kell tüntetni azokat az utalványra kiadandó kész cipőket, amelyeket az iparos vagy kereskedő az eladás céljára megszerzett.

Együttal fel kell tüntetni azt, hogy a fogyasztóknak milyen sorszámmal ellátott utalványa alapján adtak ki lábbelit. A rendelet alapján már július 1-étől az illetékes hatóságok sokkal hatékonyabban tudják ellenőrizni, hogy mennyiben tartják be a rendelet intézkedéseit.

KÖZRAKTÁRJELLEGŰ GABONA-RAKTÁRHÁZAKAT ÉPÍTENEK

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A földművelésügyi miniszter az ország gabonatermő vidékein gabona tárházak kiépítését rendelte el. Ezeknek közraktár jellegű lesz. A gazda tehát az ott elhelyezett terményeiért birtelt vehet fel. A tárházakat géphajtású tisztító berendezésekkel látják el.

A VISSZACSATOLT TERÜLETEKEN IS ÉLETBELEPNEK A VILLAMOS ENERGIAGAZDÁLKODÁSRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny keddi száma közli a miniszterium rendeletét, amely szerint a villamos energiagazdálkodásra vonatkozó jogszabályok július 1-ével a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen is hatálybalépnek.

A KÜLFÖLDI PÉNZNEVEK ÚJ ÁTSZÁMITÁSI KULCSA

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki az idegen államok pénznemeiben megállapított értékek, illetékek és forgalmi adó megállapítása szempontjából pengőre való átszámításáról.

SZABADDA TETTEK A RÉZ MÉSZPOR FORGALMÁT

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A földművelésügyi miniszter a réz-

Schütz:

Szentek Élete

Négy kötetben. Füzve, kötetenként 3 pengő, félvászonkötésben, kötetenként 4 pengő, egészvászonkötésben, kötetenként 4*50 pengő, vastagabb papíron, vászonkötésben, kötetenként 6 pengő, luxusbőr-kötésben, kötetenként 8*50 p. Megrendelhető könyvosztályunknál.

mészpor forgalomba hozatalát július 1-vel a további rendelkezésig szabaddá tette.

MILYEN CIKKEKET NEM KELL BEVEZETNI A VÁSÁRLÁSI KÖNYVBÉ?

Budapestről jelentik: (MTI) A közellátásügyi miniszter rendelete szerint a vásárlási könyvvel kapcsolatban ki-

Miniszteri rendelet az új gabona forgalmáról és felhasználásáról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány rendeletet adott ki, az 1941-42. évi gabona- és lisztforgalom szabályozásáról.

A rendelet kimondja, hogy hatálybalépéstől 1942. július 31-ig gabonát és gabonából készült lisztet forgalomba hozni és felhasználni csak a rendeletben megállapított korlátok között szabad. A rendelet szempontjából gabona: a búza, a rozs, a kétszeres, a zab és a kopasz árpa kivételével az árpa. A közellátási miniszter a rendelet rendelkezéseit megfelelően kiterjesztheti kenyérfőzésre szükséges és felhasználható egyéb mezőgazdasági terményekre is.

A rendelet előírja, hogy mindenkinek, aki gabonát gépi erővel vagy járgányos cséplőgéppel csépel, mázsakönyvet és cséplési naplót kell vezetnie és cséplési eredménylapot kell kiállítania. Aki kézi erővel vagy nyomtatással való cséplésre kapott engedélyt, csak cséplési eredménylapot köteles kiállítani.

Mindazok, akiknek tulajdonába 1941. évi termésű gabona jut, kötelesek gabonalaport kiállítani.

50 HOLDNÁL NAGYOBB GAZDASÁGOK BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGE

A rendelet kimondja, hogy az 50 kataszteri holdnál nagyobb mezőgazdasági ingatlanon gazdálkodók kötelesek bejelenteni gabonatermésük, valamint kapásnövény- és szalastakarmánytermésük adatait.

Akinek gabona van tulajdonában, gabonafeleslegét legkésőbb ezévi október 31-ig köteles a gabonavásárlásra jogosultaknak vételeire felajánlani.

A később felajánlott gabonáért csak a hatóság részéről megállapított árnál tíz százalékkal kisebb árat szabad kifizetni. Gabonát csak a Hombár, mint a Futura gabonagyűjtési főosztálya, ennek főbizományosai, valamint a Hombár főbizományosaiként azok a malmok vásárol-

adott rendeletben foglalt rendelkezéseket nem kell alkalmazni a felsorolt közszükségleti cikkeknek mezőgazdasági vagy egyéb üzem folytatása céljából történő kiszolgáltatása céljából. egyesület szabályszerű működése céljából történő kiszolgáltatása céljából. Tüzelőanyagot egy mázsát meg nem haladó vagy egy vagon meghaladó tételekben, továbbá központi fűtés és melegvíz szolgáltatása céljára bejegyzés nélkül is ki lehet szolgáltatni. A magánfogyasztó részére, akinek vásárlási könyvébe feleség, gyermek vásárlási jogossága nincs bejegyezve, új vásárlási könyvet a kiállítását követő hat hónap elteltével, ha nem tudja a régít felmutatni, kilenc hónap elteltével szabad kiállítani.

közellátási miniszter esetenként engedélyezi.

Kimondja a rendelet, hogy gabonát és lisztet az ország egész területén csak szállítási igazolvánnyal szabad szállítani, de a Hombár szárazbényekzőjével ellátott fuvarlevél alapján történt szállítás esetén nincs szükség szállítási igazolványra.

A GABONA ÖRLÉSE ÉS KIVITELE

A kereskedelmi örítésben kiörölt lisztet a malomnál zároltnak kell tekinteni s azzal a malom csak a közellátási miniszter utasításának megfelelően rendelkezhetik.

A vételre felajánlott gabonát a Hombár és bizományosa megvenni köteles.

Gabonának és örleményeinek külföldre való kiviteléhez a közellátási miniszter hozzájárulása szükséges.

Búzat, rozsot és kétszeres takarmányozási vagy szeszfőzési célra felhasználni nem szabad. Emberi táplálkozás céljára nem alkalmas búza, rozs és kétszeres tekintetben e rendelkezés alól a közellátási miniszter kivételt engedélyezhet.

hatnak, amelyeket az iparügyi miniszter a közellátási miniszterrel egyetértve erre feljogosít.

A gabona ipari felhasználását a

A londoni rádió magyarnyelvű bemondójának vád alá helyezését kívánták a képviselőházban

Napirendre került a házassági törvényjavaslat. — Dr. Paál Arpád az Erdélyi Párt vezérszónoka

Budapestről jelentik (MTI): A képviselőház hétfői ülésén a folytatódó vitában Szógi Géza sürgette a zsidókérdés megoldását. Felvetette a gondolatot, hogy a londoni rádió magyar bemondóját, aki tudomása szerint, ügyvéd, vád alá kellene helyezni. A javaslatot nem fogadja el. Ince Antal, az utolsó felszólaló, a javaslatot nem fogadja el. A Ház ezután a javaslatot általánosságban elfogadta. Petró Kálmán határozati javaslatával.

Ezután áttértek a házassági törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvény tárgyalására. A MEP vezérszónoka Balás Károly, Spet Ernő, az Erdélyi Párt vezérszónoka, dr. Paál

Arpád, a Magyar Lapok főszerkesztője, a nyilaskeresztes párt szónoka, Maróthy Károly, a Magyar Megújulás Pártja szónoka, Rajnss Ferenc, a Független Kiszgazda Párt Vargha Béla, az Egyesült Keresztény Párt Közi-Horváth József és a Polgári Szabadság Párt Rassy Károly.

Bocsárdy Kálmán ismertette a javaslatot. Az elnök az idő előrehaladtására való tekintettel az ülést félbeszakította és azt javasolta, hogy a Ház legközelebbi ülését kedden délelőtt tíz órakor tartsa, amelynek napirendjére a házassági törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló javaslat tárgyalásának folytatását tűzik ki.

Csütörtökön döntenek a városi közmunkák ügyében

Nagyvárad. Saját tud. A városi közmunkák sürgős beindítása ügyében értekezlet volt dr. Soós István polgármesternél, amelyen résztvett dr. Hlatky Endre főispán, Pintér István mérnök és az ügyosztályok vezetői.

A költségvetésben jóváhagyott közmunkák ügyében csütörtökön délelőtt 11 órára rendkívüli kisgyűlést hívott össze a polgármester, ekkor döntenek a kisüzemi székház és a népfürdő építési munkálataira beérkezett pályázatok ügyében. Utánna a munkálatok azonnal megindulnak.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILAGYI DEZSO-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

MEGFESTETI A VÁROS A KORMÁNYZÓ NAGYVÁRADI BEVONULÁSÁT. Saját tud. A város törvényhatósága elhatározta, hogy megfesteti a Kormányzó nagyváradi bevonulását. Ebben az ügyben dr. Soós István polgármester kéri a kultuszminiszter véleményét. A napokban Nagyváradra érkeznek dr. Sáy Géza miniszteri tanácsos, aki a helyszínen folytat megbeszélést és ad tanácsot a kivitelezésre vonatkozóan.

Bary Zoltán dr a városházán. Nagyvárad. Saját tud. Dr Bary Zoltán, a budapesti ügyészség elnökhelyettese, kedden délelőtt meglátogatta dr Hlatky Endre főispánt és dr Soós István polgármestert nagyváradi tartózkodása alkalmával. A látogatás igen nagy örömet keltett, miután mindhármukat gyermekkori barátság fűzi össze.

TÁBLÁT HELYEZNEK EL AZ ORSZÁGZÁSZLÓ ELŐTT. Nagyvárad. Saját tud. Tekintettel arra, hogy a város közönsége nem tudja kötelességét az Országzászló előtt, a város vezetősége pajzs alakú táblát helyez el a következő felirattal: „EMELJÜNK KALAPOT AZ ORSZÁGZÁSZLÓ ELŐTT.”

Magas magyar kitüntetést kapott a japán külügyminiszter. Budapestről jelentik (MTI) Magyarország kormányzója Macuoka japán külügyminiszternek, a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozta. A magas kitüntetést a tokiói magyar követ nyújtotta át a külügyminiszternek.

GYÁSZMISE A KASSAI LÉGITÁMADÁS ÁLDOZATAINAK LELEKIÜD-VÉÉRT. Kassáról jelenti a MTI: A csütörtöki légitámadás áldozatainak lelkiüdvéért dr Madarász István megyés püspök hétfőn délelőtti gyászmisét mondott, amelyen a város katonai és polgári vezetői is megjelentek.

Nem szabad a lezuhant repülőgépet megérinteni. Bukarestből jelentik (MTI) A főváros lakosságát felszólították, hogy a lezuhant ellenséges gépekhez ne közeledjenek és ne érintsék meg azokat, mert a bennük felhalmozott robbanó anyag életveszélyes.

VÁMKÖZVETÍTŐI SZOLGÁLAT A NAGYVÁRADI VASUTI PÓSTÁN. A m. kir. postavezérigazgatóság rendelete alapján a Nagyvárad 2. számú (pályaudvari) postahivatalnál június 23-tól vámközvetítő szolgálatot rendeztek be. A Nagyvárad 2. sz. postahivatal, mint vámközvetítő hivatal, a Nagyvárad város és a nagyváradi postavezérigazgatóság területén lévő legtöbb postahelyre címzett vámkezelendő csomagok és egyéb postai küldemények vámközvetítését végzi.

AZ ELSŐTÉTÍTÉS KEZDETE MA: AMTI jelenti: A lakóházak és magánházak, továbbá a járművek elsőtétítését kedden július 1-én 20 óra 50 perckor kell végrehajtani.

93 HALOTTJA VAN A JAPANI NAGY VIHARNAK. Tokióból jelentik: (Reuter) Vasárnap a reggeli órákban véget ért az a pusztító vihar, amely Japán nyugati részében pusztított. A kár óriási. Eddig 93 halottról érkezett jelentés.

ALKALMAZOTTAKAT KERES AZ ÁLLAMI MUNKAKÖZVETÍTŐ. Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi Állami Munkaközvetítő július 1-én a következő alkalmazottakat helyezheti állásba: az anyaországba szakácsnő, szobaleány, három mindenestől férő Mezőturra. Berettyóújfalui és Erőműfalvára mindenestől leányokat, német nevelőnőt. Keresnek még két fodrásznőt és tíz kovácsot.

Váratlanul meghalt a teheráni magyar követ. Teheránból jelentik: (MTI) Szent-Ivány Béla teheráni m. kir. követ június 30-án szívizélhűtésben váratlanul elhunyt.

Ismét megalakul a táborigazgatóság. Egy évvel ezelőtt vitéz Tolnay Andor cseretársulati igazgató megbízást kapott arra, hogy két részre osztott társulatával előadásokat tartson a magyar honvédség alakulatainak. Vitéz Tolnay Andor cseretársulata két együttest alkotva, mintegy három hónapig táborigazgatást alkott és nyomon követte az Erdélybe bevonuló magyar csapatokat, először szólaltatta meg a magyar szót és a magyar dalt a huszvéves némaságra itélt erdélyi magyar színházakban. A táborigazgatás rendkívüli sikert aratott, a honvédség meleg szeretettel fogadta és karolta fel a táborigazgatás élők színészeket s nagy lelkesedéssel fogadta az előadásokat. Ertesülésünk szerint a táborigazgatás ismét megalakul és vitéz Tolnay Andor társulata az újpesti idény befejezése után ismét megkezdte előadásait a táborigazgatás keretében.

Nyári villamos járat a strandfürdőig. Nagyvárad. Saját tud. A városi villamosvasút június 1-től szeptember 15-ig nyári járatot létesített a strandig. Ez a járat minden nap reggel 9 órától van forgalomban. Még tanácsosabb lenne, ha korábban indulna, mert a közönség szempontjából ez sokkal fontosabb lenne.

Lovak közé csapott a villám. Nagyvárad. Saját tud. A közeli Pusztajlak felett hatalmas vihar vonult el hétfőn délután s közben a villám többször lecsapott. A mezőn dolgozó Soós Lajos gazdálkodó és felesége a vihar elől egy fa alá menekültek s ugyanide helyezték el két lovukat is. A villám egyszerre belesapott a fába és agyon-sujtotta a két lovat, a légnyomás pedig földhözvágta a gazdálkodót és feleségét. Az asszony sérülése nem súlyos, férjét azonban be kellett szállítani a nagyváradi kórházba.

Óvadék nélkül nőülhetnek a román tisztek. Bukarestből jelentik: (MFI) A háború idejére felfüggesztették a tisztek házassági óvadékfizetését.

Julius 3-án nyári, szünidei 2-3 hónapos ismeretterjesztő gyorsírási és gépírási tanfolyamot nyit Major Akos szakisk. ig. a Kereskedelmi Csarnokban, Mussolini tér 10. sz. Beiratások megkezdődtek.

ANTONESCU MIHÁLY LÁTJA EL A KÜLÜGYI TEENDŐKET IS ROMÁNIÁBAN. Bukarestből jelentik (NTI): Antonescu államvezető főhadiszállásáról rendeletileg úgy intézkedett, hogy távolléte idején az őt helyettesítő Antonescu Mihály egyben a külügyminiszteri teendőket ellássa.

AMERIKÁBAN KORLATOZZÁK A VILLANYFOGYASZTÁST. Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung washingtoni jelentése szerint a hadilipar fokozott munkája következtében a villamosáramfogyasztás annyira megnövekedett, hogy elhatározták az őt legnagyobb ipari államban az éjjeli áram fogyasztás nagymértékű korlátozását.

Romániában bevezették a távirat cenzurát. Bukarestből jelentik: (MTI) Bevezették a bel- és külföldre szóló magántáviratok cenzuráját. Bel- és külföldre táviratot csak román, német és olasz vállalatoktól vesznek fel. — Ezenkívül a lapok szerkesztőitől és tudósítóitól vesznek fel táviratokat. A felvevő postahivatal cenzurálja a táviratokat. Ezekben a táviratokban semminemű magánközlést nem lehet továbbítani. A táviratokat cégjelzéses papíron kell írni és csak román, német vagy francia nyelven lehet szövegezni. A tartalomért szavatolónak alá kell írni a táviratot.

Tileát ötmillió lei visszafizetésére ítélték. Bukarestből jelentik: (NTI) Tilea volt londoni román követet arra ítélték, hogy több mint ötmillió leit fizessen vissza az államnak.

A MAGYARORSZÁGI NEMETSÉG IFJUSÁGI NAPJA Mágocsról. jelentik (MTI): A magyarországi németység a Volksbund rendezésében 28-án és 29-én országos ifjúsági napot rendezett Mágocsra.

Szervezeti és személyi változások a belügyminiszteriumban. Budapestről jelentik: (MTI) A m. kir. belügyminiszteriumban július elsejével kisebb arányú szervezeti és személyi változások történtek. A miniszterium főosztályai között két külön osztályt állítottak fel. I. A jelzéssel közjogi osztály alakult, amelynek ügykörébe tartozik az általános közjogi és anyakönyvi ügy. II. B. jelzéssel pedig állampolgársági osztály alakult, amelyhez az állampolgársági és illetőségi ügyek tartoznak.

Budapest fűrdőváros kiállítását rendez Nagyváradon. Saját tud. Kedden megjelent a polgármesternél Karafiáth Jenő Budapest főpolgármesterének megbízásából Gaál András egyetemi tanár és bejelentette, hogy Budapest fűrdőváros propaganda kiállítását akar rendezni Nagyváradon. A kiállítás a Kereskedelmi Csarnokban lesz 4, 5 és 6-án.

Vörös Mue győzött az 1500 méteres gyorsuszó bajnokságon. Budapestről jelentik: (MTI) Budapest 1500 méteres gyorsuszó bajnokja nagy meglepetésre Vörös Mue lett 19 perc 59.8 mp. jó idővel. Táto FTC második 2 0perc 18 mp idővel.

Ünnepiesen megnyitották a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének Garamkövesdi üdülőjét. Budapestről jelentik: (MOT) A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének vasutas szakosztálya, amely vitéz Horthy István vezetésével alakult, Garamkövesden 24 ágyas üdülőt létesített amelyet hétfőn délelőtt ünnepiesen megnyitottak.

Paderewski lengyel zeneszerző meghalt. (Newyork) Hétfőre virradó éjjelkor 80 éves korában meghalt Ignac Paderewski, híres lengyel zeneszerző és zongoraművész. Egy hete betegeskedett, tüdőgyulladás ölte meg. Paderewski már három éves korában kitűnően zongorázott. 18 éves korában a híres varsói konzervatórium tanára lett. 1919-ben az újjászületett lengyel állam első miniszterelnöke és békedelegátusa, később államelnöke volt.

Paderewski szívet Newyorkba viszik, majd véglegesen Lengyelországban helyezik el. Lengyel hagyományok szerint ugyanis a nagy művészek szívet elkülönítik a testüktől, haláluk után. Az elhunyt barátai azt ajánlják, hogy a szívet a varsói székesegyházban helyezték el.

Uj rozslisztből sütnék a nagyváradi pékek a jövő héten

Nagyvárad. Saját tud. Mint értesülünk, a váradi kenyérszükséglet a jelenlegi minőségében minden tekintetben biztosítva van, mert a malmokban lévő lisztmennyiség fedezi a kenyérelátást. Az új terméskből örölt rozsliszt a jövő héten kerül Nagyváradon kiosztásra s így feleslegessé válik a tengeri liszttel való vegyítés. Még néhány nap tehat és a váradi pékek az új terméskből fogják kielégíteni a kenyérszükségletet.

Folyóirat-szemle

LOHR FERENC: A FILMSZALAG UTJA. Mindenki élvezi a film varázsát, de eddig csak a filmkészítőknek volt módjukban, hogy áttekinthessék a film világát. E munka szerzője arra a feladatra vállalkozott, hogy megismertesse az érdeklődővel a filmszalag készítésének titkait a forgatókönyvtől a felvevő műhelyeken át a mozgóig. Biztos kézzel, teljes elméleti és gyakorlati tudással és vonzó stílusban vezeti be az olvasót a film világába, amelynek sorra tárja fel minden titkát. Megismerjük a munkában a kép- és hangfelvételt, rendezést és összeállítását, színesfilmet, trükköket és térhatású filmet. sőt a jövő is feltárul az olvasó előtt a képrádió titka. Az évről-évre terjedő magyar filmgyártás műhelyéből került ki ez a munka s bizonyára éppen olyan hamar megtalálja az útát a közönséghez, mint megtalálta a magyar film.

AZ ERDÉLYI TUDÓSÍTÓ most megjelent júliusi száma az alábbi gazdag és változatos tartalommal jelent meg: Karl János: Természetjárás és fűrdőélet Erdélyben; Pakocs Károly: A szinpad sőhajt a lelkiség után; Péterffy Emília: Gondolatok egy erdélyi temetőben; Scaturator: Agrárfülszámú mozgalom a Székelyföldön; Bíró Vencel: Új elnevezések gimnáziumaink homlokzatán; Sándor Domokos: Totális gondolat és világnézet; Ivánka Endre: Görög szertartás és magyarság a középkori Erdélyben; Gerencsér István: Hősi életforma és kereszténység; Schmidt László: A hazatérő magyarság bekapcsolása az építő munkába; J. K. Erdélyi László 50 éves történetírói jubileuma; Baráth Béla: Turista emlékek. Rovatok: Tárcák. Figyelő. Könyvek. Az Erdélyi Tudósító felévi előfizetése 3 p. Megrendelhető e címen: Kolozsvár, Mátyás király-tér 15.

Piaci árak

Nagyvárad Saját tud. Kellemes meglepetéssel szolgált ismét a hetipiac: megjelent a paradicsom. Igaz ugyan, hogy ára kissé „borsos.” Hétfő 800 fillér ugyanis kilója, de mi az nekünk, illetve háziasszonyainknak, ilyen könyvrevászárú világban. A pénz megvan, lehet jól is élni, „csak lehetőség” kell hozzá. Van azonban némi vigasztaló jelenség is, az új burgonya kilója 20—26 fillér, csak nem igazan akad, ez az egy hibája van...

Baromfi piac.

Közepes felhozatal. Tyúk párja 7—10 pengő. Hízott liba drb. 15—20 P. Sovány liba párja 8—10 P. Hízott kacsapárja 5—7 P. Sovány kacsapárja 4—5 P. Tojás drb 10—12 P.

Tejtermékek.

Közepes felhozatal. Tej literje 30 fillér. Tejfel literje 1—1.30 P. Tehéntúró kg. 80—1.66 P. Vaj kg. 4—5.33 P. Sajt kg. 2—2.80 P. Juhtúró kg. 2—2.80 pengő.

Terménypiac.

Nem volt felhozatal.

Szénvásár.

Közepes felhozatal. Lucerna 100 kgr. 9.50—12 P. Here 100 kgr. 8—10.50 P. Széna 100 kgr. 6—7.50 P. Szalma 100 kgr. 3.50—4.50 P.

Halpiac.

Gyenge felhozatal. Csuka kgr. 1.60—1.80 P. Hízott ponty kgr. 2.40 P. Köröshal kgr. 1.40—1.60 P.

Lóvásár.

Közepes felhozatal. Igásló I. o. párja 700—1000 P. Igásló II. o. párja 600—800 P. Paradicsló párja 1000—1400 P. Csikó 1—2 évig 350—500 P.

Marhavásár.

Közepes felhozatal. Okór páronként 800—1400 P. Vágómarha kgr. 1—1.0 P. Tejes borjú kgr. 1—1.30 P. Borjú 1—2 évig drb. 150—180 P.

Sertés vásár.

Közepes felhozatal. Süldő drb. 90—100 P. Választott malac drb. 50—70 P.

Élelmiszerpiac.

Fokhagyma kgr. 170—200 fillér. Bab faj szerint 60—80 fillér. Zöldség vegyesen 30—38 fillér. Hordós káposzta 30 fillér. Szekfűgomba 170—210 fillér. Zöldborsó 24—30 fillér. Zeller drb. 6—20 fillér. Zöldhagyma csomója 16—16 fillér. Hónapos retek 10—14 fillér. Karalábé drb. 2—3 fill. Zöld paprika drb. 16—20 fill. Cékla kgr. 26—34 fill. Spénót kgr. 100—120 F. Spárga kgr. 40—60 fill. Máléliszt kgr. — fill. Championgomba kgr. 280—300 fillér. Zöldborsó (olasz) 70 fillér. Padlútká csom. 4—6 fillér. Mezei sóska 10—16 fillér. Uborka drb. 18—30 fillér. Fejes saláta 3—5 fillér. Új burgonya kgr. 20—26 fillér. Bab 30—50 fillér. Zöldség csom. 8—14 fillér. Tök drb. 20—50 fillér. Káposzta drb. 24—34 fillér. Olasz drb. 14—20 fillér. Paradicsom kgr. 700—800 fillér. Karfiol drb. 20—30 fillér.

Gyümölcs piac.

Erős felhozatal. Eper kgr. 60—100 F. Szamóca lit 70—80 fillér. Pöszmete kgr. 80—100 fillér. Cseresznye kgr. 80—150 fillér. Meggy kgr. 40—90 fillér. Barack kgr. 200—250 fillér. Vörös hajú szilva kgr. 160—170 fillér. Körte kgr. 100—120 fillér. Málna kgr. 100—150 fillér. Dió kgr. 260—280 fillér. Narancs kgr. 200—220 fillér. Ribizli kgr. 60—80 fillér.

Elfogadta a képviselőház a bolgár-magyar szellemi együttműködésről szóló javaslatot

A közoktatás egyszerűsítése is tető alá került

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A képviselőház vallás- és közoktatásügyi bizottsága hétfőn Balás Károly elnöklésével, Makkai János előadó ismertetésében tárgyalta a bolgár-magyar szellemi együttműködésről szóló javaslatot. A javaslatot az együttes bizottság hozzászólás

nélkül részleteiben elfogadta.

Azután a vallás- és közoktatásügyi bizottság Makkai János ismertetése után letárgyalta a közoktatás igazgatásának egyszerűsítéséről szóló javaslatot. Mester Miklós, Kunde Géza hozzászólása és Hóman miniszter felvilágosítása után a bizottság a javaslatot részleteiben elfogadta.

SPORT

Jeney Rezső nyilatkozik a NAC játékosok anyagi biztosításáról

Megalakult a NAC Fatelep R. T. — Remény van a sportpálya rendbehhozására

Az elmúlt hét végén Jeney Rezső, a NAC elnöke fent járt Budapesten a szövetségben és Tamássy dr országos ifjúsági kapitánnyal tárgyalt. Beszélgetésüket az egyik sportlap munkatársa vette tollba.

— Olyan nagy nézősereg, mint az Újpest ellen, még sohasem volt Nagyváradon labdarugómérkőzésen — mondotta boldogan Jeney. Rengeteg új arcot láttunk a pályán. Uglátszik, hogy a nagyváradi közönség végre rájött, mit kapott az újjászervezett NAC-ban és igyekszik is ezt meghálálni...

Tamássy dr, aki az elmúlt vasárnap ott volt a nagyváradi mérkőzésen, megjegyzi:

— Egy kis ügyes hírverés és minden bajnoki mérkőzésen lesz kint 10.000 ember. Olyan anyagi alapot teremthettek a NAC-nak, amilyen talán egyetlen magyar társadalmi egyesületnek sincs. Elvégre Nagyváradnak 92.000 lakosa van. Engem legjobban az lepett meg, hogy milyen lelkes és milyen hozzáértő a váradi szurkolótábor. Tud tárgyilagossá is lenni, amit igen nagy szó.

Ismét Jeney veszi át a szót:

— Kedden délután újabb játékosértekezletet hívtam egybe. Ezen ott volt Molnár Ignác, a szövetség edzője is. Ismét nyíltan megmondottam a fiúknak a következőket: „Amikor újjászerveztük a NAC-ot és összeszedtük a mostani kitűnő gárdát, megígértem nekik, hogy ha valaki az év végén el akar menni tőlünk, nem gördíték akadélya a távozása elé. Mindenkinek mondja meg nyugodtan és őszintén: el akar-e menni.” A válasz egyhangú volt: „Maradunk!” Molnár Ignác kijelentette a végén, hogy ő ilyen egyetlen, jószellemű csapatot életében még nem látott, pedig látott már néhány csapatot.

— Ki lesz az edző? — kérdezi Tamássy. — Rónay, aki az elmúlt bajnoki évben is foglalkozott a gárdával. Rónay egyszerű edző, pompásan tud beszélni a fiúk nyelvén. Nem kis része van abban, hogy a NAC olyan egységes, baráti szellemű társaság, mondhatnám egy család.

— A pálya azonban szörnyű — mondják az elnökök.

— Ezt tudom — felel Jeney —, de nem sokáig lesz így. Nagyvárad városa már megszavazott 50.000 pengőt a pálya korszerűsítésére. Most kérvényt

adtam be az OTT-hez, hogy legyen 6 is segítségünkre a pálya átépítésében. Misángyi főtitkár úr — ígérete szerint — rövidesen lejön Nagyváradra, tanulmányozni fogja a két kérdést és segítségünkre lesz, hogy jövőre rendez pályán, rendez öltözőkben fogadjassuk ellenfeleinket. 100—120 ezer pengőből valószínűleg korszerűsíteni tudjuk a pályánkat.

Végül még ezt mondja a NAC elnöke:

— Bejelentettem a fiúknak azt is, hogy megalakult a NAC Fatelep RT. Ez egészen új dolog. Ennek a révén oldom meg a fiúk polgári állásban való elhelyezkedését, amely feleslegessé fogja tenni, hogy a jövőben játékosaink hivatásos játékosok legyenek. Egyelőre nyolc játékos elhelyezkedéséről kell gondoskodnom. Ezt úgy képzelem, hogy négy falerakatot állítok fel Nagyváradon. Minden lerakatot két játékosra bízok. Adok nekik egyelőre bizományba minden lerakathoz 200 vagon fát és átsegítem őket a kezdet nehézségein. Két lerakatot máris felállítottam. A fiúk egy része már dolgozik is. Ezenkívül a központi telepen szorgalmasan tanulgatják a fatereskedés minden csínját-bínját. Ha bejönnek és szorgalmasak lesznek, olyan életpályát alapíthatnak maguknak, hogy nem fognak cserélni a legjobban fizetett hivatásos játékosokkal sem. A fiúk életrevalónak találták a ötletemet és nagy lelkesedéssel tanulják új szakmájukat. Meg vagyok győződve, hogy mindegyik meg fogja találni a számítását és egyik sem fog elkövetni Nagyváradról.

Szombaton és vasárnap vendégszerepel Asbóth, Szigeti, Gábor és Ferenczy

Megirtuk már, hogy az NSE és a NAC közös rendezés látja vendégül a legkiválóbb magyar teniszjátékosokat, akik a legutóbbi remek eredményük alapján világhírnévre tettek szert.

Asbóth ma kétségen kívül európai rangelső. Sorra nyerte összes mérkőzéseit s így méltán megérdemli ezt a helyet. Szigeti Ottó jelenleg nincs abban a formában, mint két évvel ezelőt, de így is a negyedik a kontinensen. Gábor a többszörös magyar bajnok kezdi visszanyerni régi

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

formáját. Ferenczy nagyszerűen egészíti ki az együtttest.

A bemutató iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg. Főleg Asbóthra kíváncsiak.

A versenyt szombaton és vasárnap bonyolítják le a Múzeum-kerti pályán

VÁRAKOZÁS ELLENÉRE VÖRÖS NYERTE AZ 1500 MÉTERES GYORSÚSZÓBAJNOKSÁGOT.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Budapest 1500 méteres gyorsúszóbaajnoka nagy meglepetésre Vörös M. lett 19 perc 59.8 mp jó idővel. Táto FTC második 20 perc 18 mp idővel.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknak 25 százalék engedmény

Adás-vétel

Öltözködni jól és olcsón csak Molnár használt férfiruha üzletéből lehet, Bémer tér 1, udvarban Magas árakat fizetek használt ruhákért. 702

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órák, ákszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rakóczi ut 19.

Eladó sürgősen kis új ház, szoba, konyha, speiz a nagyalomáshoz közel, ára 3300 P. Értekezni: Alsó-Körösioldal 28. Ferke. 743

Veszek házhelyet a város központjához közel, ahol csatornázás van ár és hely megjelöléssel a kiadóba kérek. 737

Kertes magánház Rét utca közelében eladó. Érdeklődni Balassa tér 3. szám, ajtó 2. 604

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Hülönfélé

Jól érettségizett fiatalember pót, v. magánvizsgára előkészít, különösen számtanból. Cim: Matula cégnél adandó le, Bazárépület. 741

Kultura Középiskolai Magántanfolyam gyors, lelkiismeretes, eredményes. Budapest. Mester u. 4. IV—3. (Valaszbélyez). 398

Állást kezes

Négy gimnáziumot végzett keresztény urileány irodai alkalmazást vállal. Cim a kiadóban. 742

Állást nyec

Ügyvédi irodában gyakorlott gépirónt alkalmazok. Dr Bozsódi, Pavelutca. 740

Tisztviselő felvétetik. Fekete cipőüzem, Kapucinus utca 7. 744

KIADÓTULAJDONOS: Szent László-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.